

O'ZBEKISTON IQTISODIYOTIGA HOZIRGI KUNDA XISSA QO'SHAYOTGAN INSONLAR

Turopova Nigora

Termiz davlat universiteti o'qituvchisi

nturopova@tersu.uz

Mavlonov Bunyod Abduazim o'g'li

Terdu, iqtisodiyot va turizm fakulteti, menejment yo'nalishi talabasi

Annotatsiya

Mazkur maqolada O'zbekiston iqtisodiyotining rivojlanishiga hissa qo'shayotgan yetakchi insonlarning roli va ta'siri tahlil qilinadi. Tahlil O'zbekistondagi biznes, ilm-fan, moliya va davlat boshqaruvi sohalaridagi muhim vakillarning iqtisodiy o'sishdagi ulushiga qaratiladi. Maqolada ushbu sohalarning o'sishiga ko'maklashayotgan shaxslarning ishi va ularning iqtisodiyotdagi o'rni keltirilgan.

Kalit so'zlar. O'zbekiston iqtisodiyoti, yetakchi tadbirkorlar, iqtisodiy o'sish, davlat rahbarlari, investorlar, innovatsion loyihalar.

Abstract

This article analyzes the role and influence of leading people contributing to the development of the economy of Uzbekistan. The analysis focuses on the share of important representatives in the fields of business, science, finance and public administration in the economic growth of Uzbekistan. The article presents the work of individuals who help the growth of these industries and their role in the economy.

Keywords. Economy of Uzbekistan, leading entrepreneurs, economic growth, state leaders, investors, innovative projects.

KIRISH

O‘zbekiston iqtisodiyoti o‘tgan bir necha yil davomida katta o‘zgarishlar va rivojlanish bosqichlarini boshdan kechirmoqda. Bu jarayonda iqtisodiyotga katta ta’sir ko‘rsatayotgan yetakchi tadbirkorlar, investorlar, davlat arboblari va olimlarning xizmati beqiyos. Ushbu maqolada O‘zbekistonning turli sohalaridagi iqtisodiy o‘shish va rivojlanishga ijobiy hissa qo‘shayotgan insonlarning faoliyati, ularning iqtisodiy dasturlarni amalga oshirishdagi o‘rni va samaradorligi ko‘rib chiqiladi.

ADABIYOTLAR TAHLILI VA METODOLOGIYA

O‘zbekiston iqtisodiy rivojlanishiga hissa qo‘shayotgan shaxslar haqidagi tadqiqotlar va maqolalar qatorida ushbu mavzuda tadbirkorlik, innovatsiyalar va davlat boshqaruvi sohalaridagi muvaffaqiyatlarni o‘rgangan mualliflar mavjud. Jumladan, Xushvaqto‘v (2022) O‘zbekistonning yetakchi tadbirkorlarining iqtisodiy loyihalardagi ishtirokini o‘rganib, ularning mamlakat iqtisodiyotiga ta’sirini tahlil qilgan. Shuningdek, Milliy innovatsiyalar va texnologiyalar markazi tadqiqotlariga asoslangan holda O‘zbekistonda tadbirkorlikning innovatsion rivojlanishi muhokama qilingan.

Maqolada Davlat statistika qo‘mitasi va Markaziy bank kabi rasmiy manbalardan olingan ma’lumotlar tahlil qilinadi. O‘zbekiston iqtisodiyotiga katta hissa qo‘shayotgan yetakchi insonlarning faoliyati iqtisodiy o‘shish ko‘rsatkichlari asosida baholanadi. Tahlilda asosiy sektorlar bo‘yicha to‘plangan statistik ma’lumotlar va bir qator ekspertlarning fikrlari keltirilgan.

NATIJALAR

O‘zbekiston iqtisodiy rivojlanishida asosiy ro‘l o‘ynayotgan insonlar quyidagi yo‘nalishlarda faoliyat ko‘rsatmoqda:

Biznes va Tadbirkorlik

ISSN (E): 2181-4570 ResearchBib Impact Factor: 6,4 / 2023 SJIF 2024 = 5.073/Volume-2, Issue-11

O‘zbekistondagi eng yirik tadbirkorlik kompaniyalari va biznes rahbarlari ichki bozordagi talabni qondirish, eksport salohiyatini oshirish va raqobatbardosh mahsulot ishlab chiqarish orqali iqtisodiyotga sezilarli ta’sir ko‘rsatmoqda. Yirik xoldinglar rahbarlari mamlakatning oziq-ovqat, qurilish, energetika kabi strategik sohalarida faoliyat yuritmoqda.

Innovatsiyalar va Texnologik Rivojlanish

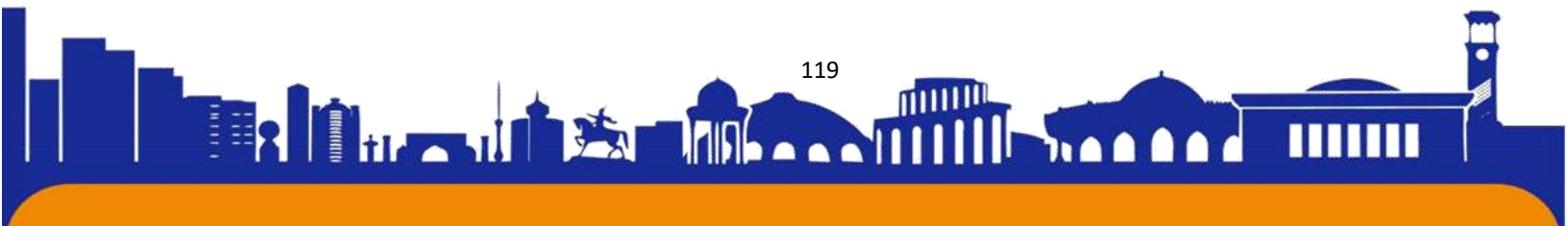
Milliy innovatsiyalar va texnologiyalar markazi hamda qator texnoparklar asoschilari O‘zbekiston iqtisodiyotini raqamlashtirish va texnologik innovatsiyalarni kengaytirishga katta hissa qo‘shmoqda. Ularning faoliyati natijasida so‘nggi yillarda bir qancha yangi texnologik startaplar va loyihalar ishga tushirilgan.

Xorijiy Investitsiyalarni Jalb Qilish

Davlat rahbarlari va moliyaviy sektordagi yetakchi shaxslar xorijiy investitsiyalarni mamlakatga jalb qilishda muhim rol o‘ynaydi. So‘nggi yillarda xorijiy kapital ishtirokidagi loyihalar, xususan, infratuzilma, transport va energetika sohalarida amalga oshirilayotgan yirik investitsion loyihalar iqtisodiyotning o‘shishiga kuchli turtki berdi.

Moliyaviy Sektor va Banklar

O‘zbekistonning moliya sektori va banklar rahbarlari kichik biznes va tadbirkorlikni moliyaviy qo‘llab-quvvatlashda yetakchi rol o‘ynamoqda. Ularning faoliyati natijasida kichik va o‘rta tadbirkorlik kreditlash hajmi sezilarli darajada oshdi, bu esa, o‘z navbatida, ichki bozorda ishlab chiqarishni kengaytirishga xizmat qilmoqda.

ISSN (E): 2181-4570 ResearchBib Impact Factor: 6,4 / 2023 SJIF 2024 = 5.073/Volume-2, Issue-11

Quyidagi jadvalda O‘zbekiston iqtisodiyotiga hissa qo‘shayotgan sohalar bo‘yicha o‘rish ko‘rsatkichlari keltirilgan:

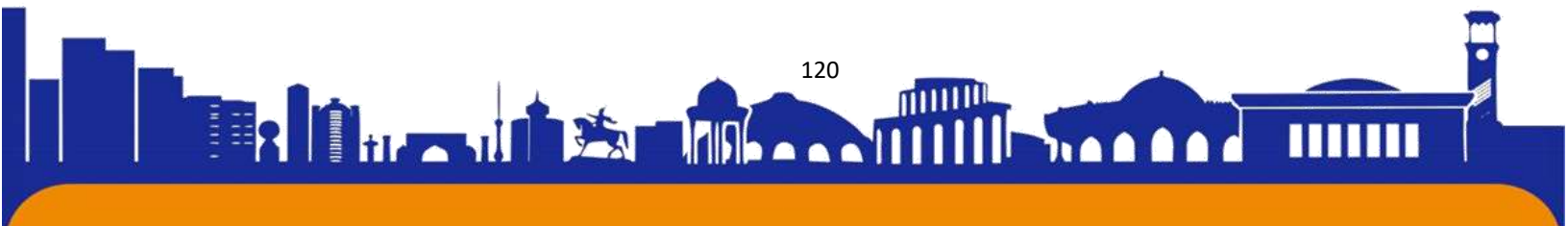
1-jadval. O‘zbekiston iqtisodiyotiga hissa qo‘shayotgan sohalar

Yo‘nalish	2020	2021	2022	2023
Tadbirkorlik ulushi (%)	33.5	36.0	38.2	40.5
Texnologik loyihalar soni	250	320	380	450
Xorijiy investitsiyalar hajmi	\$1.2 mlrd	\$1.5 mlrd	\$1.8 mlrd	\$2.0 mlrd
Kreditlash hajmi	95 mlrd so‘m	110 mlrd so‘m	125 mlrd so‘m	140 mlrd so‘m

O‘zbekiston iqtisodiyotiga hozirgi kunda hissa qo‘shayotgan asosiy shaxslar quyidagi sohalarda faoliyat olib borayotgan yirik tadbirkorlar, davlat arboblari va innovatorlar sifatida tanilgan:

Sodiq Safojev – O‘zbekiston Respublikasi Oliy Majlisi Senatining birinchi o‘rinbosari. Safojev iqtisodiy qonunchilik, tadbirkorlik muhitini yaxshilash va investitsiya sohasida muhim rol o‘ynaydi.

Botir Xo‘jayev – O‘zbekiston Respublikasi Moliya vaziri, u moliya siyosatini olib borishda hamda davlat byudjeti va fiskal siyosatni rivojlantirishda katta ahamiyat kasb etadi.

ISSN (E): 2181-4570 ResearchBib Impact Factor: 6,4 / 2023 SJIF 2024 = 5.073/Volume-2, Issue-11

Xushnudbek Abdullayev – “O‘zagroinspeksiya” raisi, u qishloq xo‘jaligi va oziq-ovqat xavfsizligi masalalarida yirik loyihalarni amalga oshiradi.

Zafar Hoshimov – “Korzinka.uz” supermarketlar tarmog‘i asoschisi va rahbari. U chakana savdo va xizmat ko‘rsatish sohasida muvaffaqiyatga erishgan tadbirkorlardan biri bo‘lib, aholi ehtiyojlarini qondirish va yangi ish o‘rinlari yaratishda faol hissa qo‘shmoqda.

Bekzod Yuldashev – Ucell mobil aloqa kompaniyasi rahbari, telekommunikatsiya sohasida raqamli transformatsiya va innovatsiyalarni keng joriy qilish orqali iqtisodiyotga hissa qo‘shadi.

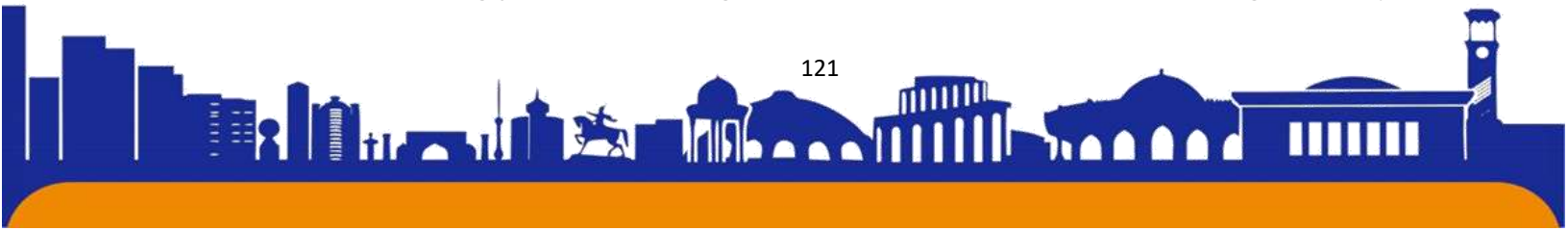
Rustam Azimov – avvalgi Moliya vaziri, bugungi kunda bir qancha iqtisodiy loyihalarda, xususan, iqtisodiy islohotlar va investitsiya dasturlarida faol ishtirok etib kelmoqda.

Ilhom Abdug‘aniyev – “UzCard” to‘lov tizimi bosh direktori. Uning rahbarligida elektron to‘lov tizimlari va raqamli iqtisodiyotni rivojlantirish bo‘yicha sezilarli natijalarga erishildi.

Bu shaxslar va ularning ishlari iqtisodiyotning asosiy yo‘nalishlarida ijobiy ta‘sir ko‘rsatib, iqtisodiy o‘shish va barqarorlikka katta hissa qo‘shib kelmoqda.

XULOSA

O‘zbekiston iqtisodiyotiga hissa qo‘shayotgan insonlarning faoliyati mamlakatning raqobatbardoshligini oshirishda va ijtimoiy barqarorlikni ta‘minlashda muhim ahamiyatga ega. Davlat rahbarlari, yirik tadbirkorlar va investorlarning qo‘shayotgan hissasi mamlakatning jahon bozorida o‘rnini mustahkamlash uchun keng imkoniyatlar

yaratmoqda. Ular bilan bir qatorda yangi texnologiyalar va raqamlashtirish jarayonlari iqtisodiy o'sishga ijobiy ta'sir ko'rsatmoqda.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. O'zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo'mitasi. (2023). Iqtisodiy rivojlanish ko'rsatkichlari.
2. Xushvaqtov, I. (2022). Tadbirkorlarning iqtisodiy rivojlanishdagi o'rni. Iqtisodiyot va biznes jurnali.
3. O'zbekiston Respublikasi Investitsiyalar va tashqi savdo vazirligi. (2023). Xorijiy investitsiyalar bo'yicha yillik hisobot.
4. Innovatsiyalar va texnologiyalar markazi. (2023). O'zbekistonda innovatsion loyihalar holati.

